

Knieža Albert II. Monacký cez Ekotopfilm spojený so Slovenskom

Organizátori 33. ročníka Ekotopfilmu mali naozaj šťastnú ruku pre voľbu kandidáta na laureáta ocenenia Honour of Ekotopfilm 2006. Šťastie mali o to väčšie, že knieža túto poctu nielen prijal, ale na Slovensko do Bratislavy 24. októbra aj pricestoval.

Pocta Honour of Ekotopfilm sa udeľuje od roku 1998 a boli ňou ocenení Jacques Yves Cousteau, Ivan Bella, Svend Auken, Al Gore, Günter Verheugen, Václav Havel, Juraj Hraško, Nicole a Serge Roetheliovci.

Knieža Albert II. si túto poctu istotne zaslúži vzhľadom na jeho pozitívny postoj k životnému prostrediu. O kvalitu životného prostredia sa stará nielen doma v Monaku, ale svojimi aktivitami ovplyvňuje riešenie globálnych problémov životného prostredia vo svete. Stojí na čele novovzniknutej nadácie Za osobnú záangažovanosť v ochrane životného prostredia a trvalo udržateľného rozvoja. Nadácia sa orientuje na tri okruhy problémov: klimatické zmeny, biodiverzita a voda. „Najdôležitejšie je zainteresovať každého z nás. Životné prostredie je naše spoločné, preto jeho ochrana je našou spoločnou úlohou. Nadácia bude trvalým prameňom dynamických novátorských akcií v prospech životného prostredia. Bude hrať významnú úlohu v oblasti riešenia problémov znečistenia prostredia na medzinárodnej úrovni,“ povedal knieža Albert II. na stretnutí s novinármi.

K poznaniu klimatických zmien prispela aj jeho dobrodružná cesta k Severnému pólu. Nadviazal tak na rovnakú expedíciu, ktorú uskutočnil jeho pradadedo Albert I. pred sto rokmi. Roztápajúce ľadovce a zima len do mínus 20 °C Alberta II. utvrdili v tom, že klimatickým zmenám a ich príčinám je potrebné venovať maximálnu pozornosť. Poukázal na negatívne dôsledky globálneho otepľovania planéty.

Návšteva kniežaťa Alberta II. mala okrem stretnutia s prezidentom Ivanom Gašparovičom na programe tri body: prijatie na radnici s odovzdaním pocty Honour of Ekotopfilm, stretnutie s novinármi a besedu v Miestodržiteľskom paláci. Žiaľ, ako to bežne býva, všetky stretnutia prebiehali v ostrom tempe s minimálnym možným časom na rozhovor s jeho Výsosťou. Po senzáciových informáciách o jeho milostných avantúrach som stál zoči-voči sympatickému 48-ročnému mužovi s nenápadným chovaním, ktorého absolútne nevyviedla z rovnováhy ani otázka redaktorky z nemenovanej televízie o perspektívach jeho manželstva.

Spomínali sa jeho negatívne reakcie na výskyt odpadkov v jeho monarchii a jej okolí. Aj k tejto téme sa postavil veľmi pragmaticky aj tým, že v aute má niekoľko košíkov, do ktorých v prípade potreby zbiera voľne ležiace odpadky. Je príkladom nielen pre cca 32 tisíc obyvateľov Monaka. Besedy sa zúčastnil len malý okruh novinárov, väčšinu tvorili zástupcovia ministerstiev a diplomatického zboru. Jeho Výsosť knieža Albert II. vyjadril úprimné poďakovanie, prekvapenie a radosť, že sa stal laureátom pocty Honour of Ekotopfilm po skutočne významných osobnostiach. Z celej suity celkom logicky vyzdvihol Jacquesa Yvesa Cousteaua, ktorého ku kniežacej rodine viazali silné priateľské väzby. Pokiaľ ide o expedíciu na Severný pól, knieža prezradil,

že sa inšpiroval obrovským nadšením a zvedavosťou praprastarého otca a jeho dychtivosťou po nových skúsenostiach a poznatkoch. „Počas expedície som videl, aký je svet zraniteľný a ako veľmi ho treba ochraňovať. Aj preto som založil nadáciu na ochranu životného prostredia a trvalo udržateľný rozvoj.“ Vyzdvihol organizovanie takých podujatí ako je Ekotopfilm – prehliadky filmov, ktoré spája myšlienka trvalo udržateľného rozvoja a šírenie tejto priority do myslenia ľudí. „Dosiachnutie rovnováhy medzi ekonomikou a ekológiou je boj, ktorý musíme viesť všetci spoločne. Nepochybujem o tom, že naše úsilie jedného dňa prinesie svoje ovocie,“ povedal knieža Albert II.

Na otázku, na čo sa knieža zameria prostredníctvom svojej nadácie v oblasti vody, jeho odpoveď obsahovala dve tematické orientácie: zabezpečenie zdravotne nezávadnej vody pre smädné oblasti sveta a ochrana a šetrenie vodou v krajinách, kde je tejto najvzácnejšie tekutiny relatívny nedostatok. Keby toto želanie, zabezpečiť dostatok vody pre smädných, vyslovil bežný občan, bolo by to možno len populistické gesto, keď to však vysloví taká známa osobnosť, akou je knieža Albert II., je nádej, že sa trpiaci pomoci naozaj dočkajú.

Ďalšia otázka sa týkala zosúladenia priemyselných aktivít s ochranou životného prostredia Monaka. Knieža odpovedal pomerne obsérne o problematike životného prostredia v tomto druhom najmenšom štáte sveta. Tí, ktorí túto krajinu navštívili, vedia, že sa v podstate jedná o prímorské parkové mesto s čiastočne riešenou dopravou v tuneloch, s parkoviskami situovanými v podzemných priestoroch. Najväčším problémom Monackého kniežatstva je nedostatok územia. Za vlády jeho otca kniežaťa Rainera III. sa podarilo získať z mora 40 ha plochy, pričom sa na jej vybudovanie použil ako stavebný materiál odpad získaný z tunelárskych prác, čím sa podarilo monacké územie rozšíriť asi o 10 percent.

Posledné otázky sa týkali jeho expedície na Severný pól. Albert II. považoval za najväčšie zážitky, keď zasvietilo slnko a v jeho lúčoch postupovali k pólu a GPS mu ukázalo, že sú v cieľi. Netreba zrejme ani pripomínať, že expedícia bola veľmi dobre vybavená. Osem účastníkov expedície sprevádzalo 5 vodcov a 40 psov. O výprave bol nakrútený film, ktorého premietnutie bolo súčasťou besedy.

Skutočne ma mrzelo, že sa nedalo s týmto sympatickým, všestranne angažovaným panovníkom zotrvať v dlhšom rozhovore. Albert II. okrem ekologicko-ochranných aktivít je aj členom Olympijského výboru a po tragickej automobilovej nehode svojej matky, populárnej americkej herečky Grace Kellyovej, prevzal predsedníctvo Červeného kríža.

JNV Monacké knieža Albert II.

Knieža Albert II. pochádza z rodu Grimaldiovcov, ktorý s malou prestávkou vládne v Monaku už sedem storočí. Monako je politicky a hospodársky výrazne orientované na Francúzsko, ktoré vlastne tvorí akéhosi tútora tomuto ani nie 2 km² veľkému štátiku. Železnicou je spojené s Nice (22 km). Letecká doprava je zabezpečovaná helikoptérmi. Autostráda spája štát s Talianskom a Francúzskom nad Monakom, s krásnym výhľadom, v ktorom dominuje prístav s množstvom jacht z celého sveta. Monako je známe botanickeou záhradou orientovanou na kaktusy, veľkolepým akváriom, pretekmi Formuly 1 a, samozrejme, svetoznámym kasínom. Pomerne málo sa vie o divadelnej scéne. Raritou Monaka je výškové prepojenie pomocou verejných výťahov. Kto sa v systéme výťahov orientuje, má pohyb v Monaku bezproblémový a hlavne pohodlný. Monačanom sa stane len ten, kto sa narodí v Monaku alebo v zahraničí monackému otcovi. Monako žije v rozhodujúcej miere z bankovníctva a cestovného ruchu. Knieža Albert II. sa usiluje priviesť do štátu aj menšie podniky s environmentálnou výrobou.

Prijatím ocenenia Honour of Ekotopfilm sa stal knieža Albert II., a tým aj Monako, bližším k Slovensku, čo je po každej stránke kladný počin. Želáme Jeho Výsosti kniežaťu Albertovi II., aby sa mu darilo naplniť tieto plány pre zdravší život nielen v Monaku, ale aj na celom svete.

Ing. Ján Lichý
Foto: autor